

10064

ཞི་རྒྱུ་གཞུང་འབྲེང་།

༢༩༠༩ ཞི

一九七五年九月九日

པུས་ལྷུང་གིས་རི་མོ་བཞོད་པ

ཞི་ཅའི་གཡུལ་འཁྱེད

འཁྱུར་མེད་ཀྱིས་བསྐྱར་པ

བསམ་གཏན་གྱིས་ཁྱེད་གཞུགས་པ

མཚོ་མུན་མི་དམངས་དཔེ་སྟེན་ཁང་གིས་པར་བྱས་པ

མཚོ་མུན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་གིས་བཀྲམ

མཚོ་མུན་ཞིན་ཏུ་པར་ཁང་གིས་དཔར

དཔེ་པར་གླེང་0.32

本书根据人民文学出版社1974年7月第一版北京第一次印刷版本翻译出版。

དེ་ལ་འདི་ནི་མི་དམངས་ཚུལ་རིག་དཔེ་སྟར་ཁང་གི་ 1974 ལོའི་ཟླ་ 7 ལོའི་
བར་གཞི་དང་པོའི་ཕྱིན་གྱི་བར་ཐེངས་དང་པོ་གཞིར་བསྟར་ཞིང་བསྟར་ནས་""
བསྟར་བ་ཡིན།

西 沙 之 战

(藏 文)

吉 明 翻 译

山木旦 校订

青海人民出版社出版

青海省新华书店发行 青海新华印刷厂印刷

1975年4月第1版 1975年4月第1次印刷

印数 1—3,500

书号: M10097 · 330 定价: 0.32元

དཀར་ཆག

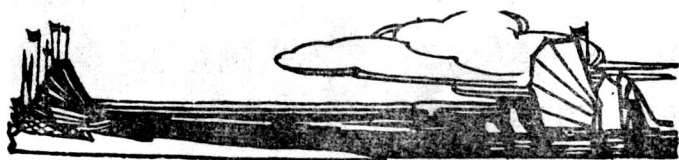
མིང་སྒྲོང་བའི་རྩལ་རག	1
དང་པོ་ བཞེས་ཐུག་འབྱོར་ཐུག་གི་ཞི་མ་མིང་ཚེ་མ	3
གཉིས་པ་ ཉ་པ་སྐད་གྲ་པོ་དང་འཐབ་འཛིང་བྱས་པ་	8
གསུམ་པ་ བཞེས་པ་གཞུང་འབྱེད་ཀྱི་རོ་མཆར་རྟེན་མོ་	17
བཞི་པ་ རྒྱལ་དར་ཞི་མ་མིང་ཚེ་མ་དུ་ལྷ་བ་རྩལ་བསྐྱོད་པ་	38

མྱེད་མྱེད་བའི་སྐྱབ་ངག

མེ་མྱེད་གསལ་འབྲུག་གྲུ་ཞིར་ཞིར་
 གསལ་ལ་འབྱེད་མྱེད་ནག་འཁྲིག་གསལ་འཁྲིག་སལ་
 མྱེད་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སལ་
 ཁྲོས་པའི་ང་རོ་བ་སྐྱག་སལ་བྱུང་
 འཇོམ་མྱེད་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབ་རས་
 དཔལ་རྒྱལ་ཞི་ཆར་གཏད་སོང་
 བ་རྒྱབ་སལ་འཕུར་བའི་ཁྲོད་དང་
 ཆར་སྐྱབ་འབྲུག་སལ་བའི་མྱེད་ནས་
 ཅལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲུག་ན་
 བལ་མཁའི་མཐོངས་ལ་འཕུར་སོང་

དང་པོ་ མཛེས་ལྷག་འབྱོར་ལྷག་གི་ནི་ཏུ་སྒྲིང་ཆོམ་

གཤམ་རྒྱབས་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ཉི་འོད་འཇུགས།
 རྒྱ་མཚོའི་རྒྱང་གིས་རྒྱབས་འཕྲེང་བྲག་ལ་རྟེབ།
 འགྲམ་ངོགས་ཕྱེ་མ་སེར་པོ་གསེར་དང་འདྲ།
 མཚོ་ཤུལ་གྲམ་པ་གཡང་ནི་དཀར་པོར་འགྲན།
 ལྷ་ཉིག་འཕྲོན་ཏུ་ས་ངོས་ཁྲབ་པར་བརྟམ།
 རྩ་ལྷན་ལུང་ལུང་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ།
 མ་བཏབ་ཉེ་ཐང་ཞེས་པའི་ལྗོན་པ་ནི།
 གཤམ་མདངས་ལྡན་པའི་གཏུགས་ཆེན་བརྒྱངས་པ་འདྲ།
 ཡང་ཙེ་ལྷ་ཞེས་ཕྱེ་བའི་ལྗོན་པ་ནི།

ལམ་འགམ་རྩོམ་གསེབ་ནས་རྣམ་པར་རྒྱས་
 མ་བཏབ་འཛད་མེད་བཞད་པའི་མེ་ཉག་རྣམས་
 དཀར་སེར་དམར་ལྗང་གི་མདངས་རྣམ་པར་བཟླ་
 རྒྱན་བཟུང་རྩོགས་མེད་དྲངས་གསལ་ཆུ་མིག་རྣམས་
 མངར་ཞིང་ལན་ཚུའི་བྱོ་བ་ལྡན་པ་དེས་
 མེས་རྒྱལ་མ་ཡུམ་ཀུ་ཞེ་འི་བཟུང་བཟང་གི་
 ཐིགས་པས་བུ་ལ་རྩོབས་བྱུགས་བཞེད་པ་འདྲ་.....

མྱིང་རབ་རྒྱ་མཛེས་པ་ཞི་ཏུ་ནི་
 རྩོ་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་ཉིག་གཏོར་བ་འདྲ་

རྒྱ་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་མཚོར་བལྟས་ཅ་ན་
 ཉ་གསེར་མིག་ཁྲུ་རྣམས་རབ་རྒྱ་འཁྲུགས་
 ཉ་རེ་གཉིས་བ་རྒྱབས་ཅེ་ན་ཅེན་
 ཏུང་རབ་འབྲིལ་མེ་རྒྱ་ལྡན་ཅ་སྟགས་
 ཤེལ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་
 ཤིང་བརྟན་བརྩིད་བྱུག་ཅུང་རབ་རྒྱ་རྒྱས་
 འོད་འཛོར་བའི་བྱུ་རུས་མིག་མདངས་འཕྲོག་

མཚོའི་ཡེ་ཤེས་མོ་གསལ་བྱེད་པ་ཉིད་པ་བཞིན་པ་
ངོ་མཚར་བའི་དེ་ཉིད་མཚོའི་མཚོ་བཞིན་པ་ལྟར་.....

ས་མཐོག་མོ་ཞི་མ་མྱིང་ཚམས་ལགས།
ནང་མི་དེ་མངས་ཐམས་ཅད་སེམས་གཏིང་ནས་
མྱིང་བྱེད་ལ་བཅེ་དུང་ཉེ་ཅང་ཆེ་
ཕྱི་རྒྱ་པ་ཉེ་མ་བའི་འགྲམ་ཆུ་ལྟར་།

ཤེ་ཤེ་ཞི་མ་མྱིང་ཚམས་ལགས།
བྱེད་ནི་ས་མཐོག་ལྟར་ལྟར་མཚོས་
སོ་བའི་དེ་མང་ཁག་དུ་མ་ལྟར་
ཆུ་མཚོའི་ལམ་འགག་བསྐྱེད་བའི་ཆེད་
ཆུ་མཚོའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་།

ཞི་མ་མྱིང་ཚམས་གནའ་ནས་བཟུང་
དེ་ཡི་བར་དུ་གྲུང་གོ་རྒྱུ་ལྟར་
ངོ་མཚོའི་མཚོ་བོ་ས་གནའ་ནས་བཟུང་
རྒྱུ་ལྟར་མྱིང་འདིར་བཞག་ལ་ལྟར་།

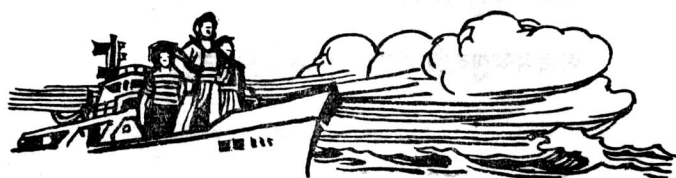
རྩོམ་གྱི་མི་རབས་གང་མང་ལ།
 གྲུ་འདི་ར་འོངས་ནས་དོལ་རྒྱ་ད་ལྷགས།
 རྩོམ་གྱི་ཁྱུ་རབས་གང་མང་ལ།
 གྲུ་ཚོགས་མཚོ་ཁྲག་འདི་རུ་བསྐྱད།
 ད་ཁྱེད་དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི།
 རྒྱ་ཡིག་བརྒྱུ་པའི་རྩི་རིང་བཙུགས། ①
 མེས་པོའི་སྐུ་གཏུང་བར་སོ་བཏབ།
 རྒྱལ་པོ་ཡུང་པོའི་གནའ་སྐྱོར་རྩེད།
 མ་ཐིང་རིས་ཅན་གྱི་རྩ་གཞིར་ཐོན། ②
 གནའ་པོའི་རིག་རྩལ་གནའ་ཡུལ་སྐགས།
 བརྩོན་མེད་བདེན་དཔང་སྤྱི་འབྲུམ་ཡོད།
 ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་འཛིན་མེ།
 ཉན་ཐང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་མེ་ཐབ་དུད།

① བེ་ཉའ་ལྷིང་ཕུན་གྱི་རྩི་རིང་ཐོག་ཏུ་“视察纪念 大清光绪二十八年”
 (གཟིགས་ཞིབ་བྱས་པའི་རྩིས་དྲན་ཉ་ཆེན་གོང་ཁྲུམ་ཁྱི་ལ་28 བར) ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་
 བརྒྱུ་འདུག།

② རང་པོའི་དམག་དམངས་གིས་བྱུ་ཁྱེད་ལྷིང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ལིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་པོ་
 (1403—1424ལོ) ཡི་དོང་ཅེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་གནའ་པོའི་དཀར་མེར་ཚོགས་
 རིག་རྩལ་རྩེད་ཡོད་པ་རེད།

མིང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཏུས་ཀྱི་བྱ་དར་སྐགས་，
མི་ནམས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལགས་ལ་ལེར་གར་。

ཨ་མ་གནའ་བོའི་ཏུས་ཀྱི་སྐྱ་གཞས་ནང་，
“བྱེ་སྒྲིང་རིང་པོ་ལེ་བར་སྒྲོང་ཕྱག་ཅན་，
རྩ་ཡི་སྐྱ་རགས་ལེ་བར་སྒྲི་ཕྱག་ཡོད་”，
ཅེས་པ་དེ་ནམས་མེས་རྒྱལ་རི་སྒྲུང་དང་，
ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་ཅེ་རྒྱལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་，
ཁི་ཏྲ་ན་ན་ཏྲ་，ཀྱུང་ཏྲ་，ཏུང་ཏྲ་སྐགས་，
སྒྲིང་ཆོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱུང་ཏྲ་མི་རིགས་ཀྱི་，
རབ་མཛེས་ཡིད་ཏུ་འོངས་པའི་ཉ་ར་ཡིན་，
རྒྱལ་པས་བཅན་འཕྲུལ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་！

གཉིས་པ ཉ་པས་དགྲ་བོ་དང་འབབ་འཛིང་བྱས་པ

ཁྱོན་ཡངས་ཀྱི་མཚོའི་ཁྲོད་ད་བྱིངས་སུ།
 ཉ་འཛིན་སུ་གཟིངས་མདོན་པར་བྱགས།
 ཞི་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཐུར་བསྐྱོད་ཀྱིས།
 མཐུན་པའི་རྒྱུད་བརྟེན་ཆུ་པས་འཕྲེང་གཤགས།
 ཏུང་ད་ཀར་བབུང་ཞིང་ཐོན་ཅིང་སྐྱགས།
 ལྷགས་ཀྱི་བཏུབ་ཅིང་ཉ་ཀྱི་བཟུམ།
 འབད་བཙོན་ཆེ་བའི་ཉ་པ་རྣམས།
 ཐོན་སྐྱོད་ད་མག་ཤུབས་བྱེད་ལ་བྲེལ་.....

ཉམ་ཅིག་རྒྱང་ས་རྒྱ་འཛོད་བྱེད་པ་འདྲ་
 ཡོ་ན་ལྟ་མའི་སྒྲིག་པོའི་དཔག་གི་ལྷན་
 རང་མེད་མཆོལ་བཅན་འཇུག་བྱས་པར་ཤིས།
 ཐ་ཤལ་ཞི་ཀྱང་ཐོ་ཡོར་བསྐྱར་ས་འདྲ་དེས་
 བྱལ་མྱོན་ཞིང་གི་འཇུག་དཔག་ཐོ་ག་དེས་
 སྒྲིག་པས་སྤོང་ཆེན་རྒྱལ་འདོད་དཔེ་བཞིན་རུ་
 ལུས་བྱང་ས་ཉམས་པའི་སྒྲིག་པར་ག་དཔག་པའི་ཆེད་
 ལུས་པའི་འཇུག་བྱང་ས་བཅའ་ཞིང་སྒྲིག་བྱེད་
 རང་མེད་ག་ཉེར་མཆོད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བཅངས།
 སྒྲིག་སྒྲིང་སྒྲུ་བས་མཆོད་སྒྲིག་གཤག་པ་ན་
 ཉེ་པའི་སྒྲིང་ཁར་གི་ཡིས་བསྒྲིག་པ་འདྲ་

དེད་དཔོན་ཁྱེད་པོ་ཨ་མ་
 སྒྲུ་གཞུགས་པས་མཐོ་ཞིང་བརྒྱུད་པ་
 གཡོ་མེད་མཆོལ་བྱས་འདྲའོ་
 ལག་བྱང་དཀྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ད་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་ལ་བལྟས་སོ་
 “སྒྲིག་གཉམ་”བཟང་བའི་བཀའ་སྒྲུས་

ཐུ་གཟིངས་གཤོ་བར་བྱས་སོང་།

ཐུལ་སྒྱིའི་བད་དར་མཚན་པོར་ཐུར་བཞུག་པར་བྱས་སོང་།

མི་དཔངས་ཀྱང་ཐུར་བྱུག་གི་སྒྲོལ་སྒྲུག་སྒྲུག་དང་།

ཁོང་ཁོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱས་སོང་།

“ང་ཚོའི་མངའ་མཚན་བཅན་འཇུག་མ་བྱེད་ཅིག་།

འདི་ནས་ཁྱོད་ཚོ་ངེས་པར་པར་སོང་ཞིག་།”

ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གཉན་པོ་བསྒྲགས་པ་ཡིས་།

ངར་ལྷག་སྒྲུག་ཡིན་ཡང་འདར་ཞིང་ལྷན་པར་བྱེད་པར་བྱས་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱུར་ནས་བྱུར་དུ་བྱོལ་།

བསྐྱོན་ལྷང་ཏམ་ཚོད་བྱེད་པའི་ཉེས་ཅན་དེ་།

ཁྱེལ་གཞུང་བྲལ་ཅིང་ཏམ་སེམས་མེ་ལྷར་འབར་།

དཀར་ནག་གོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་བད་དར་ཐུར་།

ཞི་མ་ཞན་ཀང་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཐུལ་སྒྱུ་།

དཔལ་ལྷན་གཞན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱོགས་དེར་འོངས་།

མཉམ་དུ་སྐྱོན་པ་ལྷར་དུ་འཕྱོག་བཅོམ་བྱས་།

དཔལ་ལྷན་གཅིག་གིས་ང་ཚོའི་སྐྱོན་ནས་བཀག་།

དཔལ་ལྷན་གཞན་པ་ཞིག་གིས་ཐུབ་ནས་གཏུགས་།

ང་ཚོ་ཉི་ཉུ་ཞི་ཅུ་མཚོ་ཉི་ལྔ་དུང་ལྔ་
བསྐྱུ་བ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་མེས་མཁུ་ལ་བཅངས།

དེད་དཔོན་ཀླན་པོ་ཨ་ཅ་ནི་
ཉ་པ་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་
རབས་ཀྱན་པ་རྒྱ་བས་ནང་དུ་འཚོ་
དབུལ་འཕོངས་སྟུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་ལྷངས།
ཉ་པའི་འགོ་དཔོན་གཉེ་པོ་ཡིས་
ཁྲལ་གྱིས་གཞིར་ནས་པ་ཀླན་བསད་
མ་ཡིས་ཁོ་རང་མངལ་ལ་འཁྱར་
མཐའ་བལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཁྱུགས་
མཚོ་གྲུ་ཞི་ཅུ་ར་བསྐྱེད་སྐབས་བཅས་
ཨ་ཅ་མིང་བཏགས་ཤིང་ཁོའི་མཚོ་ནི་
ཤུང་ཁྲན་ཉ་དང་མཐོ་གྲུ་ཞིས་
ཁོ་རང་སྟུག་བསྐྱེད་མཚོ་ལས་བསྐྱུ་བས་
སྐྱོན་གྱི་ཉ་འཛིན་སྐྱེད་པ་དེ་
ད་ལྟ་སྐྱེ་ཆེན་དེད་དཔོན་བྱས་
རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ཆེ་ཆར་གྱིས་

[illegible]

ཨ་ཏཱ་འགྲིང་བའི་ཉམས་ཀྱིས་བཅན་འཛུལ་པར་

“མ་རྩོད་དག་པོ་སྐྱབ་ཆག་ཁྱི་ནག་རྣམས།

ཡུང་གོའི་མི་དམངས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སློང་དང་དཔའ་

ཁྱོད་ཚོ་འི་བྱ་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་མ་ལོང་ངམ། ”

དེད་དཔོན་ཨ་མ་མཆོད་པ་གསུག་པའི་མཛད་

ཉ་གུས་གང་འཆམས་མོ་ནས་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱར་

དགྲ་པོས་བར་དུ་བཙོར་བའི་ཉེན་ལས་ཐར་,

ཐུངས་ཏུང་ལྷ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་བསྐྱུགས་པ་ན་

མཆོ་ཐག་ནམས་ནི་སྒྲག་ཅིང་སྒྲིང་ཅུ་འདར་།

མ་རུང་དགྲ་པོའི་དམག་གྲུ་གཉིས་,

ཐོད་གཏུག་བྱེད་ལ་ཁད་ཅིག་བྱས་

ཐེལ་དངངས་སྒྲིས་ནས་ཕྱི་ལ་གུང་།

གཡས་སྤྱི་ཡོ་ཞིང་གཡོན་ལ་འབྱོམ་

ཁྱི་གན་མང་མང་བྱུག་པ་བཞིན་,